

AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Cofnodion cyfarfod **Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru** a gynhaliwyd **Ddydd Llun 20 Gorffennaf 2026** yn rhithwir trwy **Teams**. Dechreuodd y cyfarfod am **09.30**.

Cynghorydd

Dylan Rees (Cadeirydd)
Mark Young (Dirprwy Gadeirydd)
Bryan Apsley
Tina Claydon
Paul Cunningham (gadawodd am 10:30)
Ann Davies
Jeff Evans
Chrissy Gee
Ian Hodge
Alan Hughes
Chris Hughes
John Brynmor Hughes
Gareth R Jones
John Ifan Jones
Charlie McCoubrey
Gwynfor Owen (gadawodd am 11:03)
Beverley Parry-Jones (gadawodd am 11:30)
Arwyn Herald Roberts
Austin Roberts
Rondo Roberts
Gareth Sandilands
Dale Selvester
Gareth Williams (gadawodd am 10:28)
Siân Williams (gadawodd am 10:19)
Antony Wren

Yn cynrychioli

Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint

Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Sir Ynys Môn
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Gwynedd

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam

Cyngor Gwynedd
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
Cyngor Sir Ddinbych
Cyngor Sir y Fflint
Cyngor Gwynedd

Cyngor Gwynedd

Cyngor Sir y Fflint

Hefyd yn bresennol:

Dawn Docx
Justin Evans
Helen MacArthur
Anthony Jones
Dafydd Edwards
Gareth Owens
Matt Powell
Elgan Roberts
Steve Morris
Llinos Evans
Heledd Davies
Ffion Evans
Lisa Allington

Prif Swyddog Tân (PST)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (PSTC)
Trysorydd
Clerc a Swyddog Monitro
Dirprwy Clerc a Swyddog Monitro
Pennaeth Cyllid a Chaffael
Pennaeth TGCh
Pennaeth Cyfathrebu Corfforaethol
Gwasanaethau Cyfieithu Atebol
Cynorthwyydd Gweithredol
Gwasanaethau Aelodau

1 YMDDIHEURIADAU

Enw

Paul Rogers
Carol Beard

Yn cynrychioli

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Cynigiwyd a derbyniwyd yr ymddiheuriadau uchod.

2 DATGANIADAU O FUDDIANT

2.1. Nid oedd unrhyw ddatganiadau o fuddiant wedi'u datgan.

3 HYSBYSIAD O FATERION BRYD

- 3.1 Cynghorodd y PST Docx (PST) yr Aelodau bod Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) wedi bod yn ymateb i nifer o danau gwyllt sylweddol ers oriau mân 12 Gorffennaf 2026. Cyhoeddwyd Digwyddiad Mawr oherwydd nifer y digwyddiadau a oedd yn digwydd ar yr un pryd a'r galw sylweddol a osodwyd ar adnoddau gweithredol a daeth i ben ar ddydd Llun, 13 Gorffennaf 2026.
- 3.2 Parhaodd criwiau i ymateb i achosion o danau gwyllt ar draws y rhanbarth, y mwyaf arwyddocaol ger Harlech, ac roedd grŵp ymateb aml-asiantaethol wedi'i sefydlu. Roedd tua 2,000 erw wedi cael eu heffeithio, gyda ffrynt tân yn rhychwantu tua dau gilometr. Parhaodd criwiau yr ochr weithredol i gymryd camau i gyfyngu ar ledadeniad y tân gyda nifer o griwiau yn bresennol.
- 3.3 Roedd ymdrechion diffodd tân yn parhau i fod yn her oherwydd yr ardal sylweddol o dir nad oedd yn hygyrch ar droed nac mewn cerbyd. Roedd y Gwasanaeth yn gweithio'n agos gyda Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) i atal lledadeniad y tân. Mae cais am gymorth o'r awyr wedi cael ei dderbyn, ac roedd disgwyl iddo gael ei anfon yr wythnos hon, er bod oedi wedi bod oherwydd y galw yn sgil achosion o danau gwyllt mewn mannau eraill ledled y DU. Roedd cefnogaeth Cymorth Milwrol i'r Awdurdodau Sifil (MACA) hefyd wedi'i ystyried; fodd bynnag, nid oedd gallu milwrol ar gael i gynorthwyo ar hyn o bryd.
- 3.4 Roedd y PST yn dymuno rhoi ei diolch diffuant i ddiffoddwyr tân, yr Ystafell Reoli, timau corfforaethol ac asiantaethau partner a oedd wedi gweithio'n ddiflino trwy gydol y cyfnod hwn o weithgarwch gweithredol parhaus.
- 3.5 Adleisiodd yr Aelodau sylwadau'r PST gan ddiolch yn ddifuant i'r holl staff a fu'n rhan o'r ymateb, gan gydnabod eu hymroddiad, eu dewrder a'u proffesiynoldeb yn ystod y cyfnod heriol hwn, a chydabod y gefnogaeth a roddwyd i gymunedau lleol.

- 3.6 Mynegodd Aelod bryder ynghylch cefnogaeth gyfyngedig gan asiantaethau partner a cheisiodd sicrhwydd ynghylch cynllunio a pharatoadau yn y dyfodol mewn ymateb i'r risg gynyddol o danau gwyllt. Cadarnhaodd y PST fod gwaith aml-asiantaethol yn y maes hwn yn parhau.

4 COFNODION CYFARFOD AWDURDOD TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU A GYNHALIWDYD AR 20 EBRILL 2026

- 4.1 Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod) a gynhaliwyd ar 20 Ebrill 2026 i'w cymeradwyo.
- 4.2 Cynigiwyd y cofnodion fel adlewyrchiad cywir o drafodion y cyfarfod. Eiliwyd y cynnig gyda phawb o blaid.
- 4.3 Cyfeiriodd y Cadeirydd yr Aelodau at baragraff 4.3 o'r cofnodion blaenorol ynghylch y newidiadau arfaethedig i lywodraethiant yr Awdurdod Tân ac Achub yng Nghymru.
- 4.4 Nododd yr Aelodau gynnig blaenorol Llywodraeth Cymru i weithredu trefniadau llywodraethiant diwygiedig yr Awdurdod Tân ac Achub yn Ne Cymru yn gyntaf, gydag Aelodau'r Cabinet a phenodiadau annibynnol yn ffurfio'r Awdurdod, cyn ymestyn trefniadau ar draws Canolbarth a Gorllewin Cymru a Gogledd Cymru.
- 4.5 Cynghorodd y Cadeirydd yr Aelodau fod datganiad ysgrifenedig a gyhoeddwyd gan Ysgrifennydd y Cabinet ar 13 Gorffennaf 2026 yn cadarnhau y byddai'r Comisiynwyr yn aros yn eu lle yn Ne Cymru tan ar ôl mis Mai 2027. Nododd yr Aelodau nad oedd y datganiad yn rhoi unrhyw ddiweddariad ar drefniadau llywodraethiant yn y dyfodol ar gyfer Canolbarth a Gorllewin Cymru na Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru.
- 4.6 Cynghorodd y PST Docx (PST) yr Aelodau fod y Gwasanaeth wedi cael gwybod am ddatganiad Ysgrifennydd y Cabinet a'i fod wedi ymgysylltu â swyddogion Llywodraeth Cymru. Nododd yr Aelodau fod disgwyl i'r trefniadau llywodraethiant diwygiedig ar gyfer y tri Awdurdod Tân ac Achub gael eu gweithredu ar yr un pryd ym mis Gorffennaf 2027. Rhagwelwyd hefyd y byddai penodi aelodau ychwanegol yn cael ei ohirio tan 2027.
- 4.7 Rhoddodd y Swyddog Monitro wybod i'r Aelodau fod trafodaethau wedi digwydd gyda'u cymheiriaid yn Ne a Chanolbarth a Gorllewin Cymru. Nododd yr Aelodau fod nifer o gwestiynau yn parhau ynglŷn â'r trefniadau llywodraethiant arfaethedig, gyda'r model llywodraethiant eto i'w gadarnhau. Pwysleisiodd y Swyddog Monitro bwysigrwydd ystyried trefniadau amgen pe bai oedi pellach yn codi.

- 4.8 Mynegodd Aelod bryder ynghylch yr ansicrwydd parhaus ynghylch trefniadau llywodraethiant yn y dyfodol. Teimlwyd bod cwestiynau arwyddocaol yn parhau heb eu hateb, a bod angen ymgysylltu'n barhaus ag Ysgrifennydd y Cabinet i bwysleisio pwysigrwydd darparu eglurder a bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.
- 4.9 Cyngorodd y Swyddog Monitro yr Aelodau y byddai'r Awdurdod Tân ac Achub newydd yn cynnwys naw aelod, gan gynnwys chwe Aelod o'r Cabinet. Nododd yr Aelodau nad oedd disgwyl i aelodaeth yr Awdurdod gael ei gadarnhau tan fis Mehefin 2027.
- 4.10 Rhoddodd y Cadeirydd ddiweddariad i'r Aelodau ar baragraff 11.3 o'r cofnodion blaenorol. Cyngorwyd aelodau gan PSTC MacArthur fod dyfarniad cyflog y Llyfr Llwyd wedi'i gytuno ar 3.8% a'i fod wedi'i brosesu yn y gyflogres ym mis Gorffennaf. Roedd trafodaethau ar ddyfarniad cyflog y Llyfr Gwyrdd yn parhau.
- 4.11 **PENDERFYNWYD:**

i) cymeradwyo cofnodion yr Awdurdod Tân ac Achub o 20 Ebrill 2026 fel cofnod gwir a chywir o'r cyfarfod a gynhaliwyd.

5 ADRODDIAD Y CADEIRYDD

- 5.1 Nodwyd bod papur ysgrifenedig wedi'i roi i'r Aelodau er mwyn rhoi gwybod iddynt am y cyfarfodydd a'r digwyddiadau yr aeth Cadeirydd a Dirprwy Gadeirydd yr Awdurdod iddynt yn rhinwedd eu swyddi rhwng mis Ebrill a mis Mehefin 2026.
- 5.2 **PENDERFYNWYD:**

i) Nodi'r wybodaeth a roddwyd yn y papur.

6 DIWEDDARIAD CANOLFAN HYFFORDDI HWB AWEN

- 6.1 Cyflwynodd y PSTC Evans bapur Canolfan Hyfforddi Hwb Awen a oedd yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Aelodau am y risgiau allweddol sy'n gysylltiedig â phrosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen, y mesurau lluniaru sydd ar waith, a'r camau ar y gweill i sicrhau cyllid a chynnal rheolaeth briodol ar y rhaglen.
- 6.2 Nododd yr Aelodau nad oedd y Gwasanaeth wedi gallu sicrhau'r holl gyllid angenrheidiol ar gyfer prosiect Hwb Awen o un ffynhonnell. O ganlyniad, mae dull cyllido cyfunol yn cael ei archwilio, gan gynnwys cyllid grant, benthyca llog isel a chyfraniadau cyfalaf gan bartneriaid.
- 6.3 Cyngorwyd yr aelodau nad oedd unrhyw ymrwymiad cyllido yn cael ei geisio ar hyn o bryd; fodd bynnag, pe na bai cyfleoedd cyllido allanol yn digwydd, byddai opsiynau amgen, gan gynnwys cymorth posibl gan Awdurdodau Lleol, yn cael eu hystyried eto drwy brosesau craffu ar gyllidebau a gosod cyllidebau sefydledig yr Awdurdod.

- 6.4 Sicrhaodd y PSTC Evans yr Aelodau fod y prosiect yn cael ei ddatblygu gan dîm profiadol, gyda ffocws parhaus ar reoli risgiau a diogelu sefyllfa ariannol yr Awdurdod.
- 6.5 Nododd y Cadeirydd fod nifer o Aelodau wedi mynychu Gweithdy Budd-daliadau'r Gwasanaeth ac wedi gwneud sylwadau ar y profiad cadarnhaol. Cynghorodd y PSTC Evans fod dros 40 o asiantaethau partner yn bresennol, gan roi cyfleoedd gwerthfawr i gryfhau perthnasoedd a gwella dealltwriaeth o sut y gall y Gwasanaeth gefnogi sefydliadau partner a gweithio ar y cyd.
- 6.6 Rhoddodd Hyrwyddwr yr Aelodau ar gyfer Prosiect y Ganolfan Hyfforddi sicrwydd pellach i'r Aelodau y byddent yn parhau i dderbyn diweddariadau amserol wrth i'r prosiect fynd rhagddo trwy'r camau nesaf o lywodraethiant a chaffael. Mynegwyd gwerthfawrogiad i'r staff a'r tîm prosiect am eu gwaith parhaus a'u hymrwymiad wrth gefnogi prosiect Hwb Awen.
- 6.7 Cododd Aelod bryderon ynghylch ariannu'r prosiect a gofynnodd am sicrwydd ynghylch sut y byddai'r gofynion cyllido sy'n weddill yn cael eu bodloni heb ddibynnu ar gyfraniadau gan Awdurdodau Lleol.
- 6.8 Mae'r PSTC MacArthur yn cydnabod pryderon aelodau ac yn rhoi sicrwydd pellach bod gwaith gweithgor craffu ar y gyllideb wedi neilltuo cyfarfod penodol i adolygu modelu ariannol manwl ar gyfer prosiect y Ganolfan Hyfforddi. Cynghorwyd yr Aelodau bod yr holl opsiynau cyllido yn cael eu gwerthuso'n drylwyr ac y byddai'r gwaith hwn yn llywio cynigion cyllideb yn y dyfodol, a fyddai'n parhau i gael eu hystyried drwy'r Gweithgor Craffu ar y Gyllideb.
- 6.9 **PENDERFYNWYD:**
- i) **Nodi'r risgiau a'r mesurau lliniaru presennol sy'n gysylltiedig â phrosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen;**
 - ii) **Nodi'r addasiad arfaethedig i'r rhaglen i ganiatáu amser ychwanegol ar gyfer cyllid ac ymgysylltu â budd-ddeiliaid; a**
 - iii) **Nodi nad oes unrhyw ofniad i ymrwmo i gyllid ar hyn o bryd, ond efallai y bydd cynigion yn y dyfodol yn cael eu cyflwyno i'r Aelodau eu hystyried os na ellir sicrhau llwybrau cyllido allanol.**

7 DIWEDDARIAD BLYNYDDOL BIOAMRYWIAETH

- 7.1 Cyflwynodd Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael, y diweddariad blynyddol ar fioamrywiaeth i'r Aelodau ac amlinellodd y cynnydd tuag at gyflawni nodau'r Awdurdod a nodir yn y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth (2025-2028) (y Cynllun).

7.2 Nododd yr Aelodau fod y Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth, a gymeradwywyd ym mis Hydref 2025, yn parhau i symud ymlaen yn dda. Roedd pum cam gweithredu wedi'u cwblhau, gyda gwaith ar y gweill ar y pum gweithred arall. Cofnododd yr aelodau eu bod yn diolch i'r Rheolwr Amgylchedd a Newid Hinsawdd a'r tîm ehangach am eu gwaith wrth gyflawni'r Cynllun.

7.3 **PENDERFYNWYD:**

i) Sylwi ar y cynnydd a wnaed tuag at nodau bioamrywiaeth yr Awdurdod

8 STRATEGAETH YSTADAU

8.1 Cyflwynodd Elgan Roberts Strategaeth Ystadau 2026-36 i'r Aelodau am eu hymwybyddiaeth.

8.2 Nododd yr Aelodau fod y Strategaeth Ystadau yn nodi fframwaith deng mlynedd ar gyfer moderneiddio a buddsoddi ystâd Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth), gan sicrhau bod cyfleusterau'n parhau i fod yn ddiogel, yn gynhwysol, yn weithredol ac yn amgylcheddol gynaliadwy.

8.3 Nododd yr aelodau y byddai'r Cytundeb Lefel Gwasanaeth Cyfleusterau hirsefydlog gyda Heddlu Gogledd Cymru yn dod i ben trwy gytundeb ar y cyd ym mis Mawrth 2027, gan nodi diwedd partneriaeth lwyddiannus a oedd wedi darparu manteision sylweddol i'r ddau sefydliad. Manteisiodd Elgan Roberts ar y cyfle i ddiolch i gydweithwyr yn Heddlu Gogledd Cymru am eu proffesiynoldeb, eu hymrwymiad a'u cefnogaeth drwy gydol y bartneriaeth.

8.4 Nododd yr aelodau bwysigrwydd dilyniant prosiect Canolfan Hyfforddi Hwb Awen, a oedd yn parhau i fod yn ateb hirdymor dewisol gan y Gwasanaeth ar gyfer bodloni ei ofynion hyfforddi a seilwaith.

8.5 Nododd y Cadeirydd fod angen gwaith atgyweirio neu ailosod ar draean o ystâd y Gwasanaeth a cheisiodd sicrwydd ynghylch arwyddocâd y ffigur hwn, gan gynnwys sut roedd yn cymharu â Gwasanaethau Tân ac Achub eraill.

8.6 Rhoddodd Elgan Roberts sicrwydd i'r Aelodau nad oedd y gwaith a nodwyd yn cael ei ystyried yn frys nac yn hanfodol o safbwynt iechyd a diogelwch, ond eu bod yn ofynnol i sicrhau bod yr ystâd yn parhau i fod yn addas i'r diben ac mewn cyflwr da ar gyfer y dyfodol.

8.7 Cyngorodd y PST Docx yr Aelodau bod cyflwr ystadau sy'n heneiddio yn her sy'n wynebu Awdurdodau Tân ac Achub ledled y DU.

8.8 Nododd yr Aelodau, yn wahanol i lawer o sefydliadau sector cyhoeddus, nad oedd Awdurdodau Tân ac Achub yn derbyn dyraniad cyfalaf pwrpasol, sy'n golygu bod gwelliannau a chynnal a chadw ystadau wedi cael eu hariannu trwy gyllidebau refeniw yn hanesyddol.

8.9 **PENDERFYNWYD:**

i) **Cymeradwyo'r Strategaeth Ystadau ar gyfer 2026–2036.**

9 ADRODDIAD MONITRO BLYNYDDOL Y GYMRAEG 2025/26

9.1 Cyflwynodd Natalie Jones, Swyddog Iaith Gymraeg, yr Adroddiad Monitro'r Gymraeg Blynyddol ar gyfer 2025/26 a oedd yn amlinellu cydymffurfiaeth Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) â Safonau'r Gymraeg 155, 161 a 167.

9.2 Nododd yr Aelodau na dderbyniwyd unrhyw gwynion ffurfiol yn ystod y cyfnod adrodd, a oedd yn ganlyniad cadarnhaol iawn ac yn adlewyrchu ymrwymiad parhaus y Gwasanaeth i ddarparu gwasanaethau Cymraeg.

9.3 Nododd yr aelodau gynnydd yn y galw am wasanaethau Cymraeg a chydabuwyd pwysigwydd parhau i ddatblygu a darparu gwasanaethau dwyieithog i ddiwallu anghenion cymunedau ledled Gogledd Cymru.

9.4 Nododd yr Aelodau fod gan 90.9% o staff sgiliau Cymraeg ar Lefel 1 neu uwch, sy'n adlewyrchu ymrwymiad parhaus y Gwasanaeth i ddatblygu gallu Cymraeg ar draws y sefydliad.

9.5 Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad, gan nodi'r cynnydd cadarnhaol a wnaed mewn nifer o feysydd, a chofnododd eu gwerthfawrogiad o'r gwelliannau a'r cyflawniadau parhaus a adlewyrchir yn yr adroddiad.

9.6 Canmolodd Aelod y Swyddogion am eu hagwedd gadarnhaol a'u hymrwymiad i'r iaith Gymraeg, gan gydnabod y cyfraniad pwysig y mae hyn yn ei wneud i hyrwyddo a chefnogi cyflwyno'r gwasanaethau dwyieithog ar draws y sefydliad.

9.7 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cymeradwyo Adroddiad Monitro Blynyddol Safonau'r Gymraeg ar gyfer 2025/26 i'w gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod; a**
- ii) **nodi bwriad y Gwasanaeth i roi cyhoeddusrwydd i'r ddogfen fel y nodir yn Safonau 155,161,167. Bydd y cyhoeddiad ar wefan y Gwasanaeth a chyfrifon cyfryngau cymdeithasol corfforaethol (sef Facebook ac Instagram).**

10 ADRODDIAD CYNNYDD ASESIAD PERFFORMIAD CYDRADDOLDEB, AMRYWIAETH A CHYNHWYSIANT BLYNYDDOL 2025/26

- 10.1 Cyflwynodd y PST Docx yr Adroddiad Asesu Perfformiad Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Blynyddol 2025/26 a gofynnodd am gymeradwyaeth i'w gyhoeddi yn unol ag ymrwymadau statudol a sefydliadol.
- 10.2 Rhoddodd yr adroddiad drosolwg o'r cynnydd yn erbyn Strategaeth Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant pum mlynedd y Gwasanaeth a dangosodd sut mae'r Gwasanaeth wedi parhau i ymgorffori cynhwysiant yn ei ddiwylliant sefydliadol, gwella amrywiaeth y gweithlu, a darparu gwasanaethau cynhwysol i gymunedau.
- 10.3 Mae'r adroddiad hefyd yn tynnu sylw at waith partneriaeth a chamau a gymerwyd mewn ymateb i'r Adolygiad Diwylliant Annibynnol, gan atgyfnerthu'r ymrwymiad i greu gweithle lle gall pawb ffynnu.
- 10.4 Tynnodd y PST Docx sylw at gywiriad i baragraff 10 o'r adroddiad clawr, gan gadarnhau bod y bwlch cyflog cyfartalog rhwng y rhywiau wedi gostwng o 8.29% i 7.23%.
- 10.5 Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad, gan nodi'r ystod eang o fentrau cadarnhaol ac arferion da sy'n digwydd ar draws y Gwasanaeth.
- 10.6 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad wedi'i ystyried yn flaenorol gan y Panel Gwaith yn ei gyfarfod ar 15 Mehefin 2026.
- 10.7 **PENDERFYNWYD:**

i) Cymeradwyo cyhoeddi Adroddiad Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Blynyddol 2025/26 ar wefan y Gwasanaeth.

11 TREFNIADAU PENSIYNAU

- 11.1 Crynhodd y PSTC MacArthur gynnwys papur Cynllun Pensiwn y Diffoddwyr Tân a oedd yn ystyried y model gweithredu cyfredol ar gyfer pensiynau diffoddwyr tân ledled Cymru ac yn tynnu sylw at gyfleoedd ar gyfer cydweithio i wella effeithiolrwydd a gwydnwch y trefniadau.
- 11.2 Nododd yr aelodau fod yr adroddiad wedi'i gymeradwyo gan y Pensiwn Lleol, a nododd yr egwyddor o wella wrth gadw atebolrwydd ac ymgysylltiad lleol.
- 11.3 Rhoddodd y PSTC MacArthur sicrwydd bod camau eisoes wedi'u cymryd i gryfhau gwydnwch y Gwasanaeth a chefnogi'r gwaith o reoli cyfrifoldebau sy'n gysylltiedig â phensiynau yn effeithiol.
- 11.4 Nododd yr aelodau fod y Bwrdd Pensiwn Lleol wedi cymeradwyo dull cydweithredol tair Gwasanaeth ledled Cymru. Nod y trefniant

arfaethedig oedd gwella effeithiolrwydd, cryfhau gwydnwch sefydliadol a rhoi mwy o gysondeb i aelodau'r cynllun pensiwn ar draws tri Gwasanaeth Tân ac Achub Cymru.

11.5 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cymeradwyo cefnogaeth y Bwrdd Pensiwn Lleol i'r cynnig i sefydlu ffrwd waith tri gwasanaeth ar gyfer cydweithio ledled Cymru i ystyried cyfleoedd i wella effeithiolrwydd a gwydnwch swyddogaethau pensiynau.**

12 **Y DDYLETSWYDD PARTNERIAETH GYMDEITHASOL – ADRODDIAD BLYNYDDOL**

- 12.1 Cyflwynodd y PSTC Jones Adroddiad Blynyddol Dyletswydd y Bartneriaeth Gymdeithasol ar gyfer 2025/26 a gofynnodd am gymeradwyaeth i gyflwyno'r un peth i'r Cyngor Partneriaeth Gymdeithasol i'w graffu ac i gyhoeddi'r adroddiad ar wefan yr Awdurdod Tân ac Achub.
- 12.2 Nododd yr Aelodau fod y Cadeirydd a'r Prif Swyddog Tân wedi bod yn mynychu cyfarfodydd Fforwm Partneriaeth Gymdeithasol yn rheolaidd, a oedd wedi cael eu cadeirio yn flaenorol gan gyn-Ysgrifennydd y Cabinet. Cafodd yr Aelodau eu hysbysu bod y Gwasanaeth yn aros am gadarnhad gan weinyddiaeth newydd Llywodraeth Cymru ynghylch a fydd y cyfarfodydd hyn yn parhau yn y dyfodol.

12.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Cymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol ar y Ddyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol i'w gyflwyno i'r Cyngor Partneriaeth Gymdeithasol er mwyn craffu arno a'i gyhoeddi ar wefan yr Awdurdod.**

13 **MONITRO PERFFORMIAD, EBRILL 2025 I MAWRTH 2026**

- 13.1 Cyflwynodd y PSTC Jones yr Adroddiad Monitro Perfformiad ar gyfer Ebrill 2025 i Fawrth 2026 a nododd fod y mesurau perfformiad yn adlewyrchu'r pum egwyddor allweddol a amlinellir yn y Cynllun Gweithredu Rheoli Risg Cymunedol (CRMIP) ar gyfer blwyddyn ariannol 2025/26 ac yn cynnwys sylwebaeth ar dueddiadau sy'n dod i'r amlwg a chamau gweithredu yn y dyfodol. Amlygwyd data allweddol yn yr adroddiad.
- 13.2 Croesawodd y Cadeirydd yr adroddiad, gan dynnu sylw at nifer o ganlyniadau cadarnhaol, yn enwedig y gwelliant yng nghyfradd llwyddiant Archwiliadau Diogel ac iach wedi'u targedu ar gyfer y rhai a nodwyd fel rhai sydd mewn perygl uchel.

13.3 **PENDERFYNWYD:**

- i) **Nodi cynnwys yr Adroddiad Monitro Perfformiad.**

14 BARN AC ADRODDIAD BLYNYDDOL PENNAETH ARCHWILIO MEWNOL 2025/26

14.1 Crynhodd y PSTC MacArthur gynnwys Barn ac Adroddiad Blynyddol Pennaeth Archwilio Mewnol 2025/26 a chynghorodd ei bod yn ofynnol i'r Awdurdod gynnal adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd ei system Rheolaeth Fewnol. Roedd Archwilio Mewnol yn rhan annatod o'r system honno ac yn gyfrannwr sylweddol at baratoi'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol (AGS).

14.2 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad eisoes wedi'i ystyried gan y Pwyllgor Archwilio yn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Mehefin 2026.

14.3 PENDERFYNWYD:

- i) Cymeradwyo cynnwys Adroddiad Blynyddol y Pennaeth Archwilio a Chaffael a'r 'farn' gyffredinol am ba mor ddigonol ac effeithiol yw fframwaith llywodraethiant, rheoli risg a rheolaeth yr Awdurdod.**

15 DATGANIAD LLYWODRAETHIANT BLYNYDDOL 2025/26

15.1 Crynhodd y PSTC Jones y Datganiad Llywodraethiant Blynyddol 2025/26 a chadarnhaodd fod hwn wedi'i gynhyrchu yn unol â Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014.

15.2 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad eisoes wedi'i ystyried gan y Pwyllgor Archwilio yn y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Mehefin 2026.

15.3 PENDERFYNWYD:

- i) Nodi'r Datganiad Llywodraethiant Blynyddol terfynol, a:**
- ii) Cytuno ar y camau gweithredu arfaethedig ar gyfer 2026/27**

16 DATGANIAD O GYFRIFON BLYNYDDOL 2025/26

16.1 Cyflwynodd y PSTC MacArthur Ddatganiad o Gyfrifon Blynyddol 2025/26 yn ogystal â chanfyddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru a gadarnhaodd farn archwilio ddiamod, yn amodol ar gwblhau'r gwaith archwilio oedd yn weddill.

16.2 Nododd yr Aelodau fod y Datganiad Cyfrifon drafft wedi'i gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio i'w graffu a'i gymeradwyo wedyn gan y Panel Gwaith yn ei gyfarfod ar 15 Mehefin 2026.

16.3 Nododd yr Aelodau, er nad oedd y broses gyfrifon wedi'i chwblhau eto, bod cynnydd da yn parhau i gael ei wneud. Arhosodd y sefyllfa ariannol yn sefydlog ac yn gyson â'r hyn a gyflwynwyd yn yr adroddiad a ystyriwyd yn y cyfarfod heddiw.

16.4 Nododd yr aelodau fod cymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon terfynol wedi'i ddirprwyo i'r Pwyllgor Archwilio.

16.5 PENDERFYNWYD:

- i) **Nodi'r sefyllfa a'r perfformiad alldro archwiliedig fel y manylir yn eu cylch yn Natganiad Cyfrifon 2025/26 (Atodiad 1);**
- ii) **Nodi adroddiad Archwilydd Cyffredinol Cymru sy'n cadarnhau barn archwilio ddiamod (Atodiad 2); a**
- iii) **Cadarnhau'r argymhelliad i gymeradwyo'r Datganiad Cyfrifon terfynol wedi'i archwilio ar gyfer 2025/26, yn amodol ar unrhyw newidiadau sylweddol.**
- iv) **Os oes angen newidiadau sylweddol, cymeradwyo dirprwyo i'r Pwyllgor Archwilio a'r panel gweithredol ym mis Medi.**

17 ADRODDIAD ALLDRO RHEOLAETH Y TRYSORLYS 2025/26

17.1 Cyflwynodd Elgan Roberts Adroddiad Alldro Rheoli'r Trysorlys 2025/26, a'i bwrpas oedd rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau'r Awdurdod ar weithgarwch rheoli'r trysorlys a chydymffurfiaeth â'r dangosyddion darbodus rheoli trysorlys ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2025 – 31 Mawrth 2026.

17.2 Nododd yr Aelodau fod yr adroddiad wedi cael ei ystyried a'i graffu gan y Pwyllgor Archwilio yn ei gyfarfod ar 15 Mehefin 2026.

17.3 PENDERFYNWYD:

- i) **Cymeradwyo'r gweithgareddau rheoli trysorlys a'r dangosyddion darbodus ar gyfer y cyfnod 1 Ebrill 2025 i 31 Mawrth 2026.**

18 ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PWYLLGOR SAFONAU 2025/26

18.1 Cyflwynodd Matt Powell, Dirprwy Clerc a Swyddog Monitro, Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2025/26 i'r Aelodau. Roedd yr adroddiad hwn yn cynnwys crynodeb o waith y Pwyllgor Safonau yn ystod blwyddyn ariannol 2025/26.

18.2 Nododd yr Aelodau na fyddai'r adroddiad blynyddol ar gyfer 2025/26 yn cael ei ystyried gan y Panel Gwaith na'r Pwyllgor Archwilio.

18.3 PENDERFYNWYD:

- i) **Derbyn a nodi'r Adroddiad Blynyddol ar gyfer 2025/26; a**
- ii) **Gofyn i'r Clerc neu'r Dirprwy Clerc roi copi o'r Adroddiad Blynyddol i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.**

19 DIWEDDARIADAU ARFAETHEDIG I'R COD YMDDYGIAD AELODAU A'R WEITHDREFN DATRYS LLEOL

19.1 Crynhodd Matt Powell y diweddariadau arfaethedig i God Ymddygiad Aelodau a'r Weithdrefn Datrys Lleol (LRP) a cheisiodd gymeradwyaeth i wneud diweddariadau i'r Cyfansoddiad i adlewyrchu'r newidiadau hyn.

19.2 **PENDERFYNWYD:**

- i) Cymeradwyo'r newidiadau i'r Weithdrefn Datrys Lleol a'r Cod Ymddygiad fel y'u nodir yn Atodiadau 1 a 2; a**
- ii) Gofyn i'r Clerc neu'r Dirprwy Glerc drefnu diwygio'r cyfansoddiad i roi effaith i'r newidiadau hyn.**

20 MATERION BRYD

20.1 Fel y cyhoeddwyd ar ddechrau'r cyfarfod, daeth yr Adroddiad Cydnabyddiaeth Atodol Drafft i sylw'r Awdurdod fel mater brys. Crynhowyd cynnwys yr adroddiad hwn ar lafar gan Gareth Owens, Clerc a Swyddog Monitro, ac awgrymodd gyfradd ddyddiol i gynghorwyr yn seiliedig ar fodel LIC ar gyfer asesu.

20.2 Nododd yr aelodau y byddai'r model llywodraethiant arfaethedig yn wahanol i'r trefniadau presennol. Nodwyd ymhellach fod y Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau yn cynnig strwythur tâl diwygiedig, sy'n cynnwys cyfradd ddyddiol ar gyfer cynghorwyr ac aelodau penodedig.

20.3 Cynghorodd y Clerc/Swyddog Monitro yr Aelodau fod y trefniadau arfaethedig yn debygol o fod angen lefel uwch o weinyddiaeth a dogfennaeth ategol. Nododd yr Aelodau y gallai fod angen i'r Awdurdod Tân ac Achub ddatblygu confensiynau a phrosesau lleol i bennu tâl am fynychu cyfarfodydd ac ymgymryd â rolau a swyddogaethau amrywiol.

20.4 Hysbysodd y Clerc/Swyddog Monitro yr Aelodau fod dyddiad cau ar gyfer ymateb i'r ymgynghoriad. Yn dilyn trafodaethau gyda'r Prif Swyddog Gweithredol a Swyddog Adran 151, ystyriwyd ei bod yn briodol i'r Awdurdod gyflwyno ymateb.

20.5 Nododd yr Aelodau y byddai awdurdod dirprwyedig yn cael ei geisio i'r Prif Swyddog Tân, Swyddog Adran 151 a'r Clerc/Swyddog Monitro baratoi a chyflwyno'r ymateb ar ran yr Awdurdod. Byddai'r ymateb wedyn yn cael ei ddosbarthu i bob Aelod.

20.6 Pwysleisiodd y Cadeirydd y dylai pob Aelod gael y cyfle i adolygu'r adroddiad a rhoi adborth cyn cyflwyno unrhyw ymateb ffurfiol ar ran yr Awdurdod.

20.7 PENDERFYNWYD:

- i) Cymeradwyo dirprwyaeth bod y Prif Swyddog Tân, Swyddog Adran 151, Clerc/Swyddog Monitro a Chadeirydd yr Awdurdod Tân yn paratoui'r ymateb i'r DBCC mewn perthynas â thâl yn y dyfodol.**

Daeth y cyfarfod i ben am 11:47 o'r gloch

Diolchwyd i'r Aelodau a'r Swyddogion am eu cyfraniad.